

Борис Лазић

ПОЋИ

ПЕСМЕ САЗНАЊА

*Ивану Јевтићу,
мислећи на симфонијску поему Изгон*

I

Познати свет јесте познати Творца
У мери у којој Он нам се откри:
Познати наум што обиљем искри
У црној смутњи ума који грца.

Познати циљ којим облик се креће
Мојега ја из ја другог, давнашњег.
Познати разлог што румен и цвеће
Тад спалиће огањ, часа последњег.

Ћутати та̄м који ломи нас, тишти,
Кусати жуд и немоћ сила наших,
Пепелни пламен мислених твари.

Горети ватром за тмином, за лучи,
Певати гласно о тајни свих ствари,
Познати касно да нем је глас сваки.

II

Познати касно да нем је глас сваки
Осетив грко да пораз је врсте
Пораз који нови носи облик чврсте
Грађе: жар духа то је, гар опаки

Знања, који нову твори свест; повест
Стиха, као повест ума; горељив
Дар, нит асинхрона, говор самерљив
Свему чему стреми срце нам и пест,

Уз плаховит дамар трупина над-ја;
Јер, мимо тме, хаоса, речито риче
Крв, јаук бића што својом површи

И својом нутрином Њега сведоче –
Демона крви, тла, преварног сјаја ког
Пориче, прориче стих што се сврши!

III

Познати наум којим облик је свак
Постављен, ужлебљен, у целину.
О свему блиском, свем удаљеном,
Певати, и бити сведок тмина, светлости.

Познати реч и њену меру, пламен и дим,
Говор лишен двојности.
Ватрено клупко у срцу тмине,
Гар пепела на длану – своје име.

Име своје, и траг му, исијавање.
Име, трајно обележје, утиснуто
У свест, у памћење, у камен.

Музику бића, рода, изразити,
Имена бол и сласт и врлост опевати
Сонатом, фугом, вином, не мари.
Опевати.

СОНЕТ

Не писах сонет, ковао сам глас:
обликом игре, треперења сласт;
жуд, за целином, што доноси спас –
ко пехар вина дотакла ме страст.

Уз строгост рима, бреме примих сна
и дар складања, од богиња дат.
Бранко, пре многих, од Дубровчана
слик му наследи, окуси му бат.

У похвалу жена сам Орфелин
отмен је у нас сливао му лик;
Ракић, Дучић, Дис не презреше да

Кроза њ створе свет коби и нада:
и за ме су, мним, сва певања клик,
божанствени вез, Сонет – Исполин.

ГРАЂА БЕЗ ИМЕНА

Благ творачки плам,
Нешто светлости, као трепет, у клети, истрајава –
Дах нутарњи, мџм,
Бат твога хода, мену без промена, ваја

Тебе, твој стас,
Кроз све облике, сва твоја исходишта,
Бат, без промена, мену – која јесте глас,
Целов, ко тихи пристанак – но на шта?

Пламен, без пламена,
Зов, без одазива,
Јек, без одјека –

Који те хрска, ваја,
Тџм, сред тамнила, бива,
Који те гради – грађо без имена.

НЕМИР

Најпре певаху
Јуродиви

Песници Јадрана
Срицаху ударе срце, не звонак пад
Динара у касице отаца

Па опет
Данас нико не чита стихове
Тих песника

*

Не поричем –
Буди, потребно је –
Згреј,
Даруј смисао,
Док је игре
И варке –

Нестаћемо
Прах бити
У прах сами се
Расути

Не поричем – Песниче
Бдиј

*

Немир
То града немир квари
Твоју преданост у послу
Певања

Зато се повлачиш
У дубок дремеж
Провинција

Е да би прогледао
Е да би пропевао

*

Крошње

Колико
Тавних набора
У светлост
Преводе

Док лисје
Уз лахор

Мрмори
Плеше

Ко руке твоје док
Песме граде

ПЈЕСАН ЉУВЕНА

Гледати сенке што прате обресе тела твог у тмини
Бити чедност првог погледа и прве мисли и додира првог
Пустити птицу у врту ума
Распусну птицу у врту мисли
Јер жуђах да сам твој
И ти да си моја
За поглед лишен стида,
За бол пожуде и њен највиши дар:
Да се вазда буде неутажен
Неутажен, вазда
Нек целов плах сам у ноћи
Јер тек у ноћи је тело свему господар
тело које је светлост по себи
тело које је *свештости* по себи
и чији бели густии прозирани одсјај купа нам очи
даруј ме својом нагости
покриј ми вид белином и снегом груди
полиј ми ум дрхтуруавим мермером бедара
покриј ми тело
белом дрхтавом руком сестре у ноћи
даруј ме риком пола

у крзну и
делирију ума

јер: ван делирија нема живота
ван пола нема бића

ОДБЛЕСАК

На путу к себи
И овај дечак и онај тамо
Ти си

(Јер смер и путања биваш себи сам
О како тешко је пут бити себи самом,
Песник пева!)

Уколико му не поверујеш
Уколико не успратиш
Тај глас
Уколико му се не препустиш
И у дослуху с њим не оствариш
Своје име
Хоћеш ли спознати?

Пружи му руку
И он своју, дечачку, крхку,
К теби пружа
На путу к себи
Ниједан час од часа пробдеведеног
С њим није важнији
Издашнији у
Плодовима сазнања и
Радости

ПОЋИ

То, само поћи – не скривати – отиснути се
Не, чилети – ишчилети, обамрети, једном,
Заваздан
Не, венути, жеднети, искати –

И том иштењу дати власт

У власти хтења бити, бит те власти
Хтети,
То сушто немирење, ту сушту страст,
Тог грча траг

Пред прагом стати – не, окретати се,
Стати, пружити поглед у даљ,
Пружити корак у даљ

Не, чилети – ишчилети, једном,
Заваздан